

บทสรุปและเสนอแนะ

บทสรุป

หลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในความผิดเดียวกัน (ne bis in iudicem) เป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด และขณะเดียวกันหลักกฎหมายนี้ยังทำให้กระบวนการพิจารณาดีขึ้นรัฐเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ในสหรัฐอเมริกาได้ยอมรับและพัฒนาเป็นรายละเอียดนานานา จากหลักคอมโอนลอร์ของอังกฤษกล่าว เป็นหลัก double jeopardy ซึ่งใช้เฉพาะในคดีอาญาเท่านั้น สำหรับประเทศไทยก็ได้ยอมรับหลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในความผิดเดียวกันนี้ ปัจจุบันปรากฏในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(4), 147 เพื่อเป็นหลักประกันความยั่งยืนของบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในความผิดเดียวกันยังเป็นการขัดต่อหลักนิติธรรม (Rule of law) อีกด้วย

ในคดีอาญาการดำเนินคดีของรัฐ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน กล่าวคือ เริ่มแรกจะเป็นการค้นหาความจริง โดยการแสวงหาบุคคลผู้กระทำความผิดและพยานหลักฐาน เพื่อที่เอาตัวผู้กระทำความผิดนัมมาฟ้องร้องยังศาล การดำเนินคดีอาญาส่วนนี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการ เรียกว่าชั้นสอบสวนฟ้องร้องซึ่งมีแนวความคิดในเรื่องของอำนาจของรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นหลักในทางปฏิบัติ พ่อนลังจากนั้นจะเป็นการค้นหาความจริงโดยพยานหลักฐานและวินิจฉัยว่าผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ การดำเนินคดีส่วนหลังน้อยู่ในความรับผิดชอบของศาล เรียกว่าชั้นพิจารณาพิพากษาด้วยมีแนวความคิดมุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล เป็นหลักในทางปฏิบัติ หลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในความผิดเดียวกันในคดีอาญา มุ่งที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลผู้กระทำความผิด ทั้งผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนและจำเลยในชั้นพิจารณาดี ซึ่งหมายถึงการห้ามสอบสวนซ้ำและการห้ามฟ้องซ้ำ โดยที่ไทยนิพนธ์ฉบับนี้ขับเน้นมากที่จะตอกย้ำเช่นการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในความผิดเดียวกันในชั้นสอบสวนหรือการสอบสวนซ้ำ

เป็นสำคัญ ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาและวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยมุ่งหมายถึงการนำเอาหลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณา ซึ่งเมื่อนำมาใช้ให้ความคุ้มครองผู้ต้องหาในขั้นสอบสวนมีข้อ不便เพียงใด และปัญหาข้อด้อยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากกระบวนการนำหลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่มามาใช้ในขั้นสอบสวนของประเทศไทยตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 147

เมื่อผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น โดยทำการศึกษาแนวความคิดและวิัฒนาการของหลักกฎหมายในเรื่องการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งในความผิดเดียวกันศึกษาโดยละเอียดถี่ถ้วน โครงสร้างการดำเนินคดีขั้นสอบสวน หลักเกณฑ์การสอบสวนและสิ่งคดีของพนักงานตำรวจนายและพนักงานอัยการตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทย หลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งในความผิดเดียวกันขั้นสอบสวนของไทยพบว่าบทบัญญัติตั้งกล่าวไม่ชัดเจน เลยทำให้สิทธิ เสรีภาพของผู้ต้องหาในขั้นสอบสวนถูกกลงโทษไปได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควร นอกเหนือนี้ เนื่องจากโครงสร้างการดำเนินคดีอาญาที่แยกการสอบสวนออกจากฟ้องร้อง (สั่งคดี) เป็นอิสระต่างหากจากกัน จึงมีผลทำให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนรวมทั้งใช้มาตรการบังคับตัวต่าง ๆ โดยอิสระ โดยไม่มีองค์กรอื่นมาตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าวว่า เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งพนักงานสอบสวน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจนั่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องของการสอบสวนยังขาดความเข้าใจในหลักกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งในความผิดเดียวกัน ซึ่งผู้เขียนขอสรุปเป็นหัวข้อสำคัญ ๆ ๓ หัวข้อด้วยกัน ดัง

๑. แนวความคิดและหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งในความผิดเดียวกัน

โดยที่การดำเนินคดีอาญามีความมุ่งหมายเพื่อคลี่คลายข้อเท็จจริงหรือยืนยันความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อกำหนดโทษหรือมาตรการอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินคดีอาญาและการลงโทษทางอาญาล้วนแต่เป็นการบันทอนหรือจำกัดสิทธิ เสรีภาพ ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลทั้งสิ้น หลักกฎหมายที่ห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งในความผิดเดียวกันในคดีอาญา เกิดขึ้นจากแนวความคิดของรัฐในการที่จะประสงค์ให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม และเพื่อให้สิทธิ เสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคลได้รับการประกันอย่างถูกต้องและดีที่สุด

เป็นไปตามหลักนิติธรรม (Rule of Law) และความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) หลักการห้ามมิให้มีการดำเนินพิจารณาซ้ำในความผิดเดียวกัน (ne bis in iudicium) นี้ มีรากฐานมาจากกฎหมายกรีกและโรมัน ได้วิพากษาราชการเข้าสู่ระบบ Civil Law ของประเทศไทยในภาคพื้นยุโรป และในระบบ Common Law ของอังกฤษ ได้วิพากษาราชการเกิดเป็นหลัก Res Judicata หลักกฎหมายนี้ใช้บังคับทั้งคดีแพ่งและอาญา มีหลักเกณฑ์อันเป็นสาระสำคัญ คือ จำเลยถูกข้อหาว่ามีความผิด (Convict) หรือยกฟ้อง (acquit) ในความผิดหนึ่งแล้วก็ห้ามมิให้นำตัวจำเลยมาพิจารณาพิพากษาในความผิดเดียวกันนั้นอีก จากระบบ Common Law ของอังกฤษ ได้วิพากษาราชการสู่ระบบ Common Law ของสหรัฐอเมริกา ในรูปของหลัก Double jeopardy ซึ่งมีหลักการที่ชัดเจนในการให้คุ้มครองบุคคลซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการทำความผิด บุคคลซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการทำความผิดนี้ได้หมายความว่าเดพายจำเลยในข้อพิจารณาของศาลเท่านั้น แต่มีความหมายรวมถึงผู้ต้องหาในข้อสอบสวนด้วย โดยคำนึงถึงความคืบหน้าขึ้น พื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นสำคัญ มีหลักเกณฑ์ที่เป็นสาระสำคัญ คือ บุคคลจะไม่ตกอยู่ในภัยตรายในชีวิตและร่างกายถึงสองครั้งสำหรับความผิดเดียวกันนั้น หลัก Double jeopardy ของสหรัฐอเมริกา ต่างกับหลัก Res Judicata ของอังกฤษตรงที่หลัก double jeopardy ใช้เดพายในคดีอาญาเท่านั้น และที่สำคัญจะไม่คำนึงถึงว่าคดีก่อนจะมีคำชี้ขาดว่า (verdict) ถึงที่สุดหรือไม่ การห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในความผิดเดียวกัน ตามหลัก double jeopardy ของสหรัฐอเมริกานี้ ให้ความคุ้มครองบุคคลที่อยู่ในระหว่างการถูกดำเนินคดีด้วย

ตั้งนั้น จากการศึกษาแนวความคิดหลักเกณฑ์ของต่างประเทศแล้ว การสอบสวนซ้ำจึงมีขอบเขต หมายถึง คดีอาญาที่ได้มีการสอบสวนจนพนักงานของรัฐมีคำสั่งเด็ดขาดในความผิดนั้นแล้ว ไม่ว่าจะมีคำสั่งให้ฟ้องหรือไม่ฟ้องก็ตาม ต้องห้ามมิให้มีการสอบสวนในความผิดนั้นอีก ซึ่งเมื่อผู้เขียนได้ทำการวิเคราะห์ในส่วนของกฎหมายพนักงานที่มาตรา 147 ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนว่า การสอบสวนซ้ำมีขอบเขตความหมายอย่างไร นอกจากนี้ จะว่ากันตามตัวอักษรแล้วความในบทบัญญัติมาตรา 147 นี้ ก็ใช้บังคับในการคดีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีเท่านั้น ไม่อาจใช้บังคับในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งให้ฟ้องคดีได้ และคดีอยู่ในระหว่างพิจารณาคดีขึ้นศาล ซึ่งผู้เขียนได้

หยັນມາພິຈາດາໃນບທที่ 4 ຈະເກີດກາຮສອບສານຫ້າໄດ້ເນື່ອງຈາກພັກງານສອບສານທຳກາຮສອບສານໃໝ່ ໄດຍອ້າງວ່າກູ່ມາຍມາທຣາ 147 ມີໄຕ້ນັ້ນັ້ນໄວ້ ເນື່ອກູ່ມາຍໄນ້ທ້າມຈິງທຳໄດ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ທຳໄດ້ ອີກທີ່ໄມ້ຄຳພິພາກຫາຕາລົກງານີ້ຢ່າງຫລັກເກົດທີ່ໃນເຮືອການນີ້ໄວ້ແມ່ນຍ່າງໃນເຮືອກາຮືອງຫ້າ ດ້ວຍຄວາມໄມ້ຊັ້ນເຈັດກ່າວ່ານີ້ໃນທາງປົງປັດກາຮຕໍາເນີນຄື້ນສອບສານ ພັກງານສອບສານຈະທຳກາຮສອບສານໂດຍໃຊ້ຄຸລົພິນິຈ ໄນມີຂອບເຂດ ຊຶ່ງສ່ວຍຜົກຮະບົບຕ່ອສິຫຼື ເສັງກາພຂອງຜູ້ຕ້ອງຫາໃນຄື້ນຍ່າງນາກ

2. ກາຮສອບສານແລ້ງກາຮສົ່ງຄື້ນຂອງພັກງານອ້າຍກາຮ

ຈາກກາຮທີ່ກິ່າພວກວ່າກາຮສອບສານພື້ອງຮັ້ງເປັນຫັ້ນທອນສຳຄັງໃນກາຮຕໍາເນີນຄື້ອາງູ້ ໄດຍມີອົງຄໍກຽ່າງຮັ້ງທີ່ເກີຍຂ້ອງ ຕີ້ວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທຳຮາຈແລ້ງພັກງານອ້າຍກາຮ ມີວັດຖຸປະສົງທີ່ເພື່ອນໍາໄປສູ່ກາຮພິຈາດາພື່ນໍາຄວາມພົດໃນຫັ້ນຄາລົດຕ່ອໄປ ກາຮຕໍາເນີນກາຮໃນສ່ານນີ້ເປັນກາຮຕ້ັນຫາຄາມຈິງ ດ້ວຍກາຮຮາບຮາມພຍານຫລັກງານຕ່າງໆ ຮາມທັງກາຮໃໝ່ມາຕາກາຮບັນດັບຕ່າງໆ ໃ່ນ ກາຮຈັບກຸມ ດັ່ນຄາບຄຸມ ຂັ້ງ ພລ. ຊຶ່ງກາຮໃໝ່ມາຕາກາຮບັນດັບແລ່ນີ້ສ່ວຍຜົກຮະບົບຕ່ອສິຫຼື ເສັງກາພຂອງປະຊາຊົນ ເປັນຍ່າງນາກ ເພື່ອເປັນຫຼັກປະກັນຄວາມຍຸດທະຮົມແລ້ງໃຫ້ຄວາມດຸ່ມຄຽງສິຫຼື ເສັງກາພ ລັກນະໂຍງກາຮຕໍາເນີນຄື້ນສອບສານທີ່ຕ້ອງເປັນໄປຕາມຫລັກຝັ້ງຄວາມທຸກຝ່າຍ ກ່າວ້າຕີ້ວ່າ ຕ້ອງໃຫ້ໂກສະບຸດຄລືທີ່ກ່າວ້າກະຍົງທຳກາຮທຳຄວາມພົດໄດ້ມີໂກສເຕີມຕ່າວ່ອສຸດຕິ ໄດຍຈະຕ້ອງມີກາຮແຈ້ງຂ້ອາຫາໄທກາຮບອຍ່າງຂັດເຈັນ ຈະຕ້ອງມີກາຮຕ່າງຄຸລກາຮໃຊ້ອຳນາຈ (check and balance) ຕີ້ວ່າ ຈະຕ້ອງມີກາຮຮາບສອບຊື່ງກັນແລ້ງກັນຈາກອົງຄໍກາຮເຕີມກັນແລ້ງຈາກອົງຄໍກາຮອົ່ນ ນອກຈາກນີ້ ກາຮສອບສານທີ່ຕ້ອງເປັນໄປໄດ້ ເຖິງອ່ອຮົມແລ້ງຮາດເຮົາ ຊຶ່ງຈາກຫລັກກາຮຕ່າງກ່າວປະກອບກັບທຸກງົງທີ່ວ່າ "ອຳນາຈສອບສານພື້ອງຮັ້ງ ໄນອ້າຈແບ່ງແຍກໄດ້" (In separable authority) ຈຶ່ງເກີດເປັນຮະບອນອ້າຍກາຮທີ່ສົມບຽນທີ່ນານາປະເທດໃຊ້ເປັນຫຼັກໃນກາຮຕໍາເນີນຄື້ອາງູ້ສອບສານ ມີສາຍສຳຄັງໄດ້ໃຫ້ພັກງານອ້າຍກາຮເປັນຜູ້ຮັບພົດຂອບຄວາມດຸ່ມຄຽງກາຮສອບສານ ມີເຈົ້າໜ້າທີ່ທຳຮາຈເປັນຜູ້ຂ່າຍ ແລ້ວໃນກາຮຮາບຮາມພຍານຫລັກງານຕ່າງໆ ໃ່ນເປົ້າປະກອບກາຮວິນີ້ຈ້າຍສົ່ງຄື້ນ ພັກງານອ້າຍກາຮຈະມີບຫບາຫໃນກາຮໃຫ້ຄວາມດຸ່ມຄຽງສິຫຼື ເສັງກາພຂອງບຸດຄລືຜູ້ຖຸກກ່າວ້າກະຍົງທຳກາຮທຳຄວາມພົດ ເພື່ອຈະເຂົ້າໄປເກີຍຂ້ອງໃນຄື້ນຕັ້ງແຕ່ມີຄວາມພົດເກີດຂຶ້ນ ກາຮຕໍາເນີນຄື້ນຈະມີລັກນະໂຍງຕ່ອນເນື່ອງ

ແຕ່ເນື້ອຜູ້ເຂົ້າໄປໄວ້ເຄຣາທີ່ຈິງບ້ານັ້ນັ້ນທີ່ວ່າດ້ວຍກາຮສອບສານທາມກູ່ມາຍ ພບວ່າມີລັກນະໂຍງທີ່ແຕກຕ່າງໆໄປຈາກຮະບອນອ້າຍກາຮທີ່ສົມບຽນໄດ້ສິ້ນເຮົງ ກ່າວ້າຕີ້ວ່າ ໄດ້ແຍກກາຮສອບສານຈາກກາຮພື້ອງຮັ້ງ ເປັນອີສະຈາກກັນ ໄດຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທຳຮາຈຮັບພົດຂອບໃນກາຮສອບສານແຕ່ຜູ້ເຕີມ ແລ້ງປະກູງວ່າ

ในการปฏิบัติเจ้าหน้าที่ตำรวจนักจะใช้มาตรการบังคับต่าง ๆ โดยไม่มีขอบเขต ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ต้องหาได้รับความเดือดร้อนโดยไม่จำเป็นอยู่เสมอ พนักงานอัยการซึ่งถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญของการสอบสวนก็ไม่อาจเข้าไปให้ความคุ้มครองตั้งกล่าวได้ เนื่องจากกฎหมายบัญญัติให้พนักงานอัยการเข้าเกี้ยวข้องกับคดีที่่อเมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจน การใช้คลิปนิจ วินิจฉัยสั่งคดีก็จำกัดเฉพาะพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนำมาเท่านั้น บทบาทของพนักงานอัยการในการสั่งคดี โดยเฉพาะการใช้คลิปนิจสั่งไม่ฟ้อง (ยกเว้นอัยการสูงสุด) เป็นคำสั่งที่ยังไม่มีผลต่อคดีชนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากอัยการตั้งแต่ตั้งแต่ไม่ใช่กรุงเทพมหานคร ผลจากการที่โครงสร้างการดำเนินคดีชั้นสอบสวนของไทยแยกเป็นอิสระจากกันนี้ ทำให้พนักงานอัยการซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและวิธีพิจารณาความ公正เป็นอย่างดี ไม่อาจให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนได้ นอกจากนั้นแล้วการที่ให้การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นเพียงฝ่ายเดียว โดยที่พนักงานอัยการไม่ได้เข้าควบคุมการสอบสวนแต่แรกจึงทำให้ระยะเวลาที่พนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่ฟ้อง อันถือว่าการสอบสวนเสรีสั่นแล้วซึ่งเกิดความจำเป็น เพราะหากในคดีนี้ถ้าพนักงานอัยการเข้ามามาควบคุมการสอบสวนตั้งแต่เริ่มต้นอาจจะมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีเสียแต่แรกเมื่อเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ได้กระทำการผิดตามที่ถูกกล่าวหา ซึ่งต่างกับตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะกว่าที่จะมีคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการก็ต้องรอจนกว่าพนักงานสอบสวนจะสอบสวนเสรีสั่นแล้วสำเนาหมายให้อัยการสั่งคดี ทำให้เสียเวลา ทั้งที่พนักงานสอบสวนก็รู้อยู่ว่าผู้ต้องหารายนั้นไม่ได้เป็นผู้กระทำการผิดตามที่ถูกกล่าวหา

๓. เงื่อนไขที่จะทำการสอบสวนและสั่งคดีใหม่

จากการที่ได้ศึกษาและทราบถึงแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของหลักการห้ามให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาในความผิดเดียวกันมาแล้วในบทที่ 2 อย่างไรก็ตาม หลักการตั้งกล่าวก็มีข้อยกเว้นเนื่องจากเป็นที่ยอมรับว่าการอำนวยความยุติธรรมโดยกระบวนการของรัฐอาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำการผิดมาลงโทษได้ เพราะความบกพร่องของพยานหลักฐาน ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของลั่งคมและเพื่อให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ได้กระทำการผิดนั้นได้รับโทษ จึงยอมให้มีการรื้อฟื้นคดีสอบสวนเสรีไปแล้วขึ้นมาสอบสวนใหม่และสั่งคดีใหม่ได้ ซึ่งข้อยกเว้นให้มีการสอบสวนและสั่งคดีใหม่นี้จะต้องเป็น

กรณีจำเป็นโดยมุ่งถึงหลักการให้ความคุ้มครองสิทธิ์เสรีภาพของผู้ต้องหา เป็นสำคัญ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 147 ได้บัญญัติข้อยกเว้นให้มีการสอบสวนและสั่งคดีใหม่ ได้ภายในได้เงื่อนไขที่ว่า " เมื่อมีพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี... ฯลฯ " แต่ตามบทวิเคราะห์ทัพท์ ก็มิได้ให้ความหมายของคำว่าพยานหลักฐานใหม่ไว้ว่ามีข้อมูลความหมายเพียงใด อีกทั้งก็ยังไม่มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยว่างหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้ คงมิแต่นักวิชาการเท่านั้นได้ให้ความหมายไว้เป็นแนวทางซึ่งสรุปได้ว่า พยานหลักฐานจะต้องเป็นพยานหลักฐานที่ไม่ได้มีอยู่ก่อนแล้วในขณะนั้น ถ้าพยานหลักฐานนั้นมีอยู่ก่อนแล้วในขณะนั้น แต่เมื่อการนำมาใช้ก็ไม่ได้ว่าเป็นพยานหลักฐานใหม่ เว้นแต่จะไม่รู้ว่ามีพยานหลักฐานดังกล่าวในขณะนั้นก็อาจถือได้ว่าเป็นพยานหลักฐานใหม่ จากความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวในเรื่องนี้ประกอบกับการขาดความเข้าใจในหลักการห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้ในความผิด เดียวกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจนำเสนอข้อยกเว้นดังกล่าวมาเป็นข้ออ้างในการสอบสวนใหม่ เสมอ

ข้อเสนอแนะ

ตามที่ผู้เขียนได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินคดีในชั้นสอบสวน การนำหลักการห้ามมิให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้ในความผิด เดียวกันมาใช้ในชั้นสอบสวน และปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อนำหลักการดังกล่าวมาใช้ในชั้นสอบสวนของไทย ตั้งรายละเอียดที่ได้เสนอในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตั้งแต่บทที่ 1 ถึง 4 มาแล้วนั้น ในเบสทุกท้ายนี้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในชั้นสอบสวนให้มีประสิทธิภาพและเป็นหลักประกันในการให้ความคุ้มครองสิทธิ์เสรีภาพผู้ต้องหา ผู้เขียนได้ว่าขอเสนอความเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้ ดัง

1. ควรที่จะปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินกระบวนการพิจารณาชี้ในชั้นสอบสวนตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งแยกการสอบสวนเป็นอิสระจากการฟ้องคดีให้เป็นไปตามทฤษฎีที่ว่า "อิman สอบสวนฟ้องร้องไม่อาจแบ่งแยกได้" (in separable authority) โดยมีพนักงานอัยการรับผิดชอบความคุ้มการสอบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจนี้เป็นเพียงผู้หน้าที่ช่วยเหลือในการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ตามระบบอัยการที่สมบูรณ์ ทั้งนี้ เนื่องจากหลักмыслการดำเนินคดีอาญา

ของพนักงานอัยการจากมีหน้าที่ในการรักษาประ予以ชน์ของรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อย นำเอาตัวบุคคลผู้กระทำความผิดไปสู่การพิจารณาพิพากษาลงโทษของศาลแล้ว ขณะเดียวกันก็ยัง มีหน้าที่ตอบคดลซึ่งถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิด กล่าวคือ เป็นหลักประกันให้ความคุ้มครอง สิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดด้วย ซึ่งหากพนักงานอัยการได้เข้ามามีบทบาทควบคุมการใช้อำนาจสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยทำการพิจารณากลั่นกรองพยาน หลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมมาแล้วนั่นว่า เพียงพอในการที่จะพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาหรือไม่ ในฐานะที่เข้า ซึ่งจะเป็นประ予以ชน์ต่อการวินิจฉัยสั่งคดีเรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นการช่วยให้การใช้มาตรการบังคับต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจับ การค้น ขัง ปล่อยชั่วคราว ของเจ้าหน้าที่ตำรวจนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ทำให้ผู้ต้องหาได้รับความเดือดร้อนจากการใช้มาตรการบังคับต่าง ๆ เหล่านี้โดยไม่จำเป็น การสอบสวนจะมีประสิทธิภาพเพราพนักงานอัยการจะอยู่ช่วยกลั่นกรองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนให้เป็นไปตามหลักกฎหมายวิธิพิจารณาความอาญา ซึ่งพนักงานอัยการมีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่า อีกทั้งยังจะนำปัญหาการสอบสวนเข้าในห้องสอบสวนลดลง เพราหากอัยการเข้าควบคุมแล้วรับผิดชอบการสอบสวนตั้งแต่ต้น พนักงานอัยการก็จะเป็นผู้พิจารณากลั่นกรองทราบพยานหลักฐานอันสำคัญที่เกี่ยวข้อง เข้าสู่สำนวนการสอบสวนได้ตั้งแต่เริ่มการสอบสวน ปัญหาการอ้างพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นจะมีคำสั่ง เตือนคดีไม่ฟ้อง เพื่อทำการสอบสวนใหม่ก็จะลดน้อยลง

2. ควรที่จะมีการแก้ไขปรับปรุงความหมายของเขตของการห้ามสอบสวนเข้าตามประมวลกฎหมายวิธิพิจารณาความอาญา มาตรา 147 ซึ่งบัญญัติแต่เฉพาะกรณีเมื่อมีคำสั่งเตือนคดีไม่ฟ้องคดีเท่านั้น โดยควรที่จะปรับปรุงให้มีความหมายที่ชัดเจน ครอบคลุมถึงกรณีของคำสั่งอื่นของพนักงานอัยการที่มีผลทำการสอบสวนคดีนั้น เสรีสันจากขั้นตอนการดำเนินคดีขั้นสอบสวนด้วย กล่าวคือ กรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งให้ฟ้องคดี และกรณีที่พนักงานอัยการสั่งคดีที่พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบชอบด้วยกฎหมาย และการที่จะแก้ไขปรับปรุงให้ความหมายที่ชัดเจนของคำว่า "พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี" อันเป็นข้อยกเว้นที่ยอมให้มีการสอบสวนเข้าในความผิดนั้นได้อีก เพื่อที่จะทำให้การสอบสวนเข้ามีขอบเขตจำกัดเฉพาะในกรณีที่จำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น